

[Holstein.]

er Udviklingen netop gaaet i det Aar, som siden da er forløbet, og den vil i det kommende Aar, naar der ikke skrives ind fra Regerings og Rigsdags Side, yderligere skærpes og gaa videre nøjagtigt paa samme Linie.

Jeg vil til Sammenligning, for at bedømme Værdien af det, man fra Landbrugets Side kalder Landbrugets uhyre Produktionskraft, tage et Eksempel — jeg kunde næsten sige et Eksempel til Belysning af Stillingen mellem den danske Bonde og den franske Bonde. Jeg vil tage som Eksempel to Landbrugsbedrifter, af hvilke den ene, for at angive det grelt, men tydeligt, har Omkostninger til ca. 90 000 Kr. og en Bruttoindtægt paa 100 000 Kr., det vil sige en Nettoindtægt af 10 000 Kr., og den anden har Omkostninger paa 5 000 Kr. og en Bruttoindtægt paa 15 000 Kr. Hvis Priserne paa Produkterne, paa Salgsvarerne, synker betydeligt, saaledes at begge Bruttoindtægter formindskes med en Femtedel, vil Forholdet være det, at saa vil den Mand med den lille Gæld og den lille Bruttoindtægt, men med den samme Nettoindtægt som den anden, faa en Nettoindtægt paa 7 000 Kr. efter Prisfaldet, medens den anden efter Prisfaldet med en Femtedel vil faa et Underskud paa 10 000 Kr. Jeg synes, at dette Forhold i Virkeligheden er det ømme Punkt i Spørgsmaalet om Landbrugets Gældsbyrdeproblem.

Hvorledes kan der nu raades Bod derpaa? Ja, Forholdet er jo det, som det ærede Medlem Hr. Clausager saa rigtigt har fremhævet, at hele det danske Landbrugs Organisation, økonomiske Struktur, i den Menneskealder, der er gaaet siden Aarhundredskiftet, har været baseret paa gode Konjunkturer, har været baseret paa . . . (*Fraenkel*: Det er rigtigt!). Det ærede Medlem Hr. Fraenkel afbryder mig; jeg tror, det er rigtigt. (*Fraenkel*: Jeg sagde netop: det er rigtigt!). Om Forladelse, jeg misforstod det, jeg troede det var en Indvending — . . . har været baseret paa den Grundforudsætning, at intensiv Drift med store Omkostninger, men til Gengæld ogsaa med stor Afkastning, kunde betale sig. Kan den det i Øjeblikket, og er der Udsigt til, at den vil kunne det i Fremtiden? Jeg læste forleden i et stort fransk Blad en Artikel om den økonomiske Situation i Frankrig, og der skrev den paa-gældende ansete Forfatter: Vore Bønder har ikke første Klasses Mejerier, har ikke første Klasses Besætninger, men de har Penge i Uldstrømperne; og det er maaske, naar alt kommer til alt, bedre at have Guld i Uld-

strømperne end at have første Klasses Mejerier og Besætninger og Maskiner og Inventar og intet Guld i Uldstrømperne.

Det er den ene Forudsætning, som Landbruget hidtil har bygget paa, som saa siges at være bristet eller at være rystet, denne, at den intensive dyre Drift kan betale sig. Den anden Forudsætning for den nuværende økonomiske Struktur af det danske Landbrug er den, at det overhovedet er muligt at afsætte, at sælge den kæmpe-mæssige Produktion, som denne store Produktionskraft er Udtryk for, at det er muligt at sælge den, i det mindste til en nogenlunde lønnende Pris. Hvorledes er Forholdet der? Det er Markedsspørgsmaalet, det er Spørgsmaalet om det udenlandske Marked. Det gaar Haand i Haand med Spørgsmaalet om Landbrugets Prioritering og Prioriteringspolitik, og jeg kan ikke se rettere end, at hvis den konservative Tale om Nødvendigheden af en smidigere og aktivere Handelspolitik for Landbrugets Vedkommende overhovedet skal have noget som helst paa sig, saa vil det sige intet mindre end dette, og simpelt hen slet ikke have noget at sige, hvis det ikke betyder dette, at vi maa have Præferencetraktater, som giver det danske Landbrugs Eksport Afsætningsfordele Haand i Haand med den danske Industrieksport. Man kan med Krumspring og Toldspecifikationer og Tariftraktater, selv om de er kombineret med Mestbegunstigelsesklausuler, komme udenom Mestbegunstigelsesklausuler for Industrivarers Vedkommende, de kan specificeres paa en saadan Maade i Tariftraktaterne, at Mestbegunstigelsesklausulen bliver illusorisk, men det er ganske umuligt at gaa den Vej for den danske Landbrugsindustri Vedkommende, saa hvis Spørgsmaalet om aktiv Handelspolitik og smidig Handelspolitik skal betyde noget for det danske Landbrug, lad det saa blive sagt højt og klart, at det, det danske Landbrug tiltrænger, er Præferencetraktater, og først og fremmest vel paa det Marked, hvor det danske Landbrug, hvad der i 30. Aar har været en Forudsætning aldrig vilde ske, er truet af nye Toldbeskyttelsesforanstaltninger. Jeg nærer ikke Tvivl om, at den Tid kommer, da vi vil komme til at staa deroverfor paa det engelske Marked, og den højtærede Udenrigsminister erklærede jo i Fjor, da vi behandlede hans Toldvaabenhvileforslag, at hvis Forholdene virkelig blev saaledes paa det engelske Marked, at Forudsætningerne for den danske Frihandelstraktatpolitik bristede der, ja saa maatte man gaa over til andre Traktatmetoder og